

PC WORLD

STYRKEPRØVE:

Athlon slår Pentium 4

CRM – alt for
kunderne

Lego på
rumfærd

Mobile
betalingsystemer

DCA	Kode 0104	Udg.uge 48
		
9771600282004		
21 		

TEST

Flytbare lagermedier

PHOTOSHOP 6 • HARDDISKEN PÅ INTERNET
ALT OM BACKUP • KRIG I DVD-BRANCHEN

RESUMÉ: Distributører og forhandlere af dvd-film har gennem længere tid bekriget hinanden. Distributørerne har sanktioneret mod de forhandlere, der lovligt importerer region 1-film. Sandrew Metronome er mest aggressive og bryder fortsat konkurrenceloven.

KRIG I DVD-BRANCHEN

Visse distributører saboterer ulovligt markedet for importerede dvd-film til gene for forhandlere og de forvirrede forbrugere. Konkurrencestyrelsen går nu ind i sagen.

• Af Klaus Nygaard · k.nygaard@pcworld.dk

I længere tid har der raset en krig på det danske marked for dvd-film. På den ene side af slagmarken står distributørerne, der har eneretten til at udgive amerikanske film i Danmark med danske undertekster, og på den anden side står de forhandlere, der helt lovligt parallelimporterer amerikanske film.

I krigen bliver der brugt metoder, der strider imod konkurrenceloven, og de fleste distributører har indset, at der ikke er noget at stille op mod den lovlige import. Men Sandrew Metronome, der er én af landets største distributører er ikke interesseret i våbenhvile, og de indrømmer over for PC World, at de bruger aggressive metoder for at nå deres mål om fuldstændigt monopol på handel med Warners film i Danmark.

Mere fra Region 1

Forhandlerne kan altså tilbyde kunderne de amerikanske film flere måneder før, de udkommer herhjemme, og ofte er der på den amerikanske udgave flere features, end der er på den danske.

Det kan for eksempel være inter-

views med skuespillere og små dokumentarprogrammer.

Flere distributører er meget utilfredse med, at nogle forhandlere selv importerer fra USA, fordi disse forretninger er med til at fjerne interessen fra de danske udgivelser. Mange filminteresserede kunder vil have filmene så hurtigt som muligt, og ikke når de langt om længe udkommer i Danmark. Derfor mister de danske distributører nogle indtægter.

Hans Kristian Pedersen er administrerende direktør for Laserdisken, der har tre forretninger i Aalborg, Århus og København. Forretningerne sælger amerikanske dvd-film fra region 1. Han oplever til daglig kundernes behov og krav.

– Vores holdning er, at disse regionskoder er noget bras, fordi de forsøger at forhindre varenes frie bevægelse, siger Hans Kristian Pedersen. Vi vil have adgang til film fra region 1, fordi de har flere features, er i en højere kvalitet, og fordi mange film ellers ikke kommer til Danmark.

– Det er jo ikke en lovgivning, der ligger bag regionskoderne, men kun filmselskabernes forsøg på at kon-

trollere markedet. Derfor importerer vi lovligt filmene selv.

Og netop denne import har i flere år givet problemer med de danske distributører, der har brugt ulovlige metoder for at sikre sig eneret på markedet.

Ulovlige metoder

SF Film er én af de danske distributører, der har forsøgt at sanktionere imod de danske forhandlere. I maj i år sendte Poul Thyregod, der er direktør for forretningerne Multi Media Proshop, en e-mail til SF Film, der er en af de nye distributører på det danske marked. Multi Media Proshop ønskede på daværende tidspunkt at indlede et samarbejde med SF Film om at forhandle de film, de udgiver i Danmark under region 2. Men det var SF Film ikke indstillet på. I en e-mail til Poul Thyregod skrev SF Films salgsdirektør Thomas Schultz:

“ ... Med de flotte tal, du nævner i forbindelse med jeres dvd-salg, lyder det på mig, som om der er tale om andre dvd-produkter, end de som udgives i Danmark (regionskode 2). Uden at vide, om dette er tilfældet,

DVD-FILM: Der er udgivet cirka 700 film på dvd i Danmark. I USA er antallet over 8.000 samt et ukendt antal pornofilm. Film udgivet i USA har ofte flere features som DTS-lydspor og interviews med skuespillere og instruktører.

Hans Kristian Pedersen er stifter og administrerende direktør for de tre butikker "Laserdisken" i Aalborg, Århus og København. I flere år har han haft problemer med danske filmdistributører, der nægter at levere film til ham i strid med konkurrenceloven.

Foto: Michael Bo Rasmussen/Baghuset

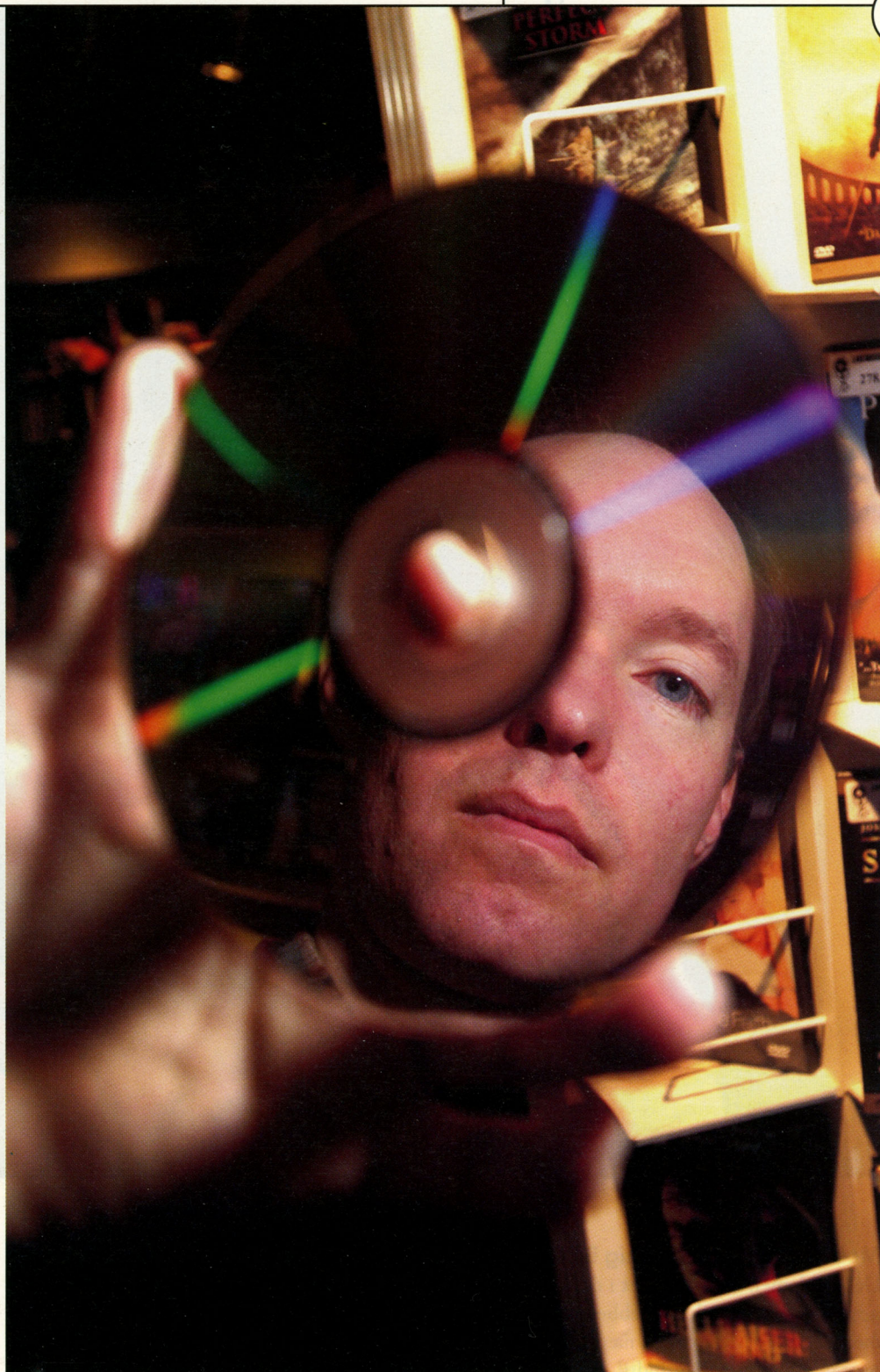
synes jeg blot, før vi går videre, at du skal vide, at vi som sagerne står nu, ikke ønsker samhandel med forretninger, som parallelimporterer dvd-produkter (regionskode 1)."

Den holdning, som SF Film gav udtryk for i ovenstående e-mail, har været en generel holdning flere steder, men det har efterhånden ændret sig i takt med, at distributørerne har fået øjnene op for konkurrencelovens kapitel 3, der blandt andet lyder:

"Det er forbudt for en eller flere virksomheder m.v. at misbruge en dominerende stilling. Misbrug efter stk. 1 kan for eksempel foreligge ved begrænsning af produktion, afsætning eller teknisk udvikling til skade for forbrugerne."

Konkurrencestyrelsen er sekretariat for Konkurrencerådet, som administrerer konkurrenceloven. Styrelsen bekræfter over for PC World, at det strider mod konkurrenceloven, såfremt lovlige parallelimport af film fra USA bliver brugt af danske distributører som argument for at nægte levering af film fra region 2.

SF Film og flere andre distributører har da også valgt at kravle op af skyttegravene for at imødekomme

forretningernes krav om at genoptage handelen i henhold til gældende lovgivning.

– Vi er ærgerlige over, at man kan købe amerikanske film på dvd, før de kommer i biografen, eller før vi selv må udgive dem herhjemme. Vi er jo bundet til en aftale med de amerikanske selskaber om, at vi først må udgive filmene i Danmark på et bestemt tidspunkt, så de har

nået at spille i de amerikanske biografteater og derefter i de europæiske. Jeg er ikke glad for, at mine produkter kan købes fra region 1, før vi kan sælge dem under region 2. Men vi er jo nødt til at følge lovgivningen, siger Thomas Schultz.

DVD slog for alvor igennem i 1997. Der er siden solgt cirka 50.000 afspillere og 300.000 dvd-drev på det danske marked. De første afspillere, der også kan kopiere dvd-film, er netop kommet på markedet.

Metronome overgiver sig ikke

De problemer, der har været i de seneste år, er altså til dels ebbet ud, men Sandrew Metronome nægter at overgive sig. Det har indtil videre haft held til at udelukke forretninger som Laserdisken og Multi Media Proshop fra handel med region 2-film.

Sandrew Metronomes salgsdirektør, Thomas Lohse, har tidligere sendt breve ud til udvalgte forhandlere for at gøre dem opmærksomme på, at det ikke er lovligt at importere

film fra USA. Men dette udsagn er ikke sandt, og det har da heller ikke hjulpet. Tværtimod har Hans Kristian Pedersen fra Laserdisken valgt at indhente et bevis for, at han importerer film på lovlig vis. I et brev til Folketingets medlemmer af Kulturudvalget har han bedt om en afklaring af problemet.

I et svar til Kulturudvalget skriver kulturminister Elsebeth Gerner Nielsen den 16. august i år:

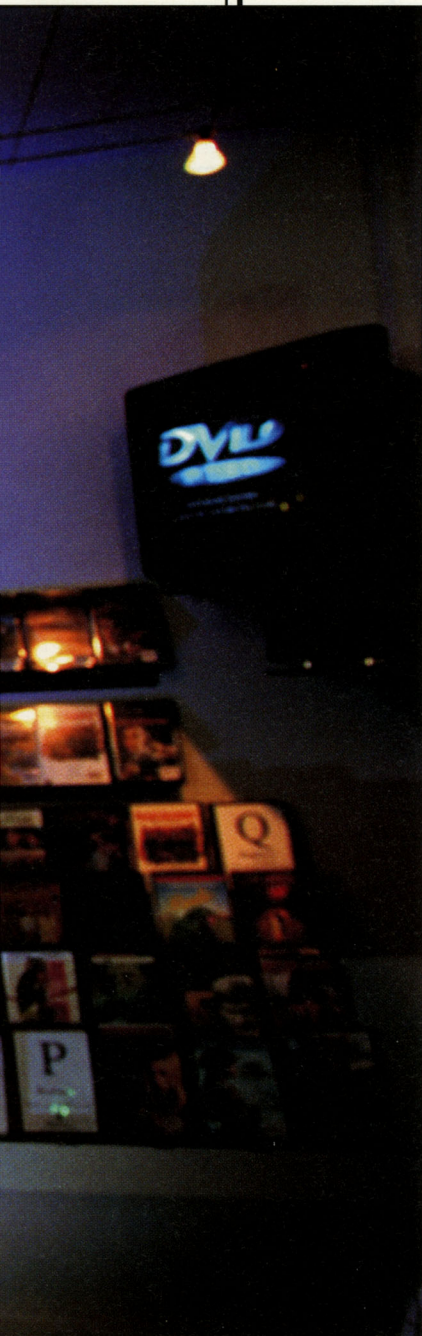
"... Efter de gældende bestemmelser i ophavsretslovens § 19, stk. 1, § 67, stk. 2, og § 86, stk. 3, kan eksemplarer af film, som er fremstillet i USA, frit viderespreddes ved salg i Danmark, uanset hvor i verden de måtte være bragt på markedet. Kulturministeriet har ikke aktuelle planer om at foreslå ændringer i denne retstilstand."

Med dette brev fra kulturministeren og konkurrenceloven i hånden henvendte Laserdiskens direktør sig til Konkurrencestyrelsen for at få dem til at gribe ind over for Sandrew Metronomes holdning om ulovligt at nægte visse forretninger at købe film med regionskode 2. Sandrew Metronome sagde i efteråret 1999 til Konkurrencestyrelsen, at det ville levere til Laserdisken på lige vilkår med alle andre forhandlere, og styrelsen valgte derfor ikke at foretage yderligere i sagen. Tidligere i år havde Laserdisken

MERE PÅ WEB:Laserdisken: www.laserdisken.dkMulti Media Proshop: www.proshop.dkSandrew Metronome Video A/S: www.sandrewmetronome.dkSF Film A/S: www.sf-film.dk

Poul Thyregod er direktør for Multi Media Proshop i Århus, der er én af landets største forhandlere af dvd-film fra region 1. Han overvejer at lægge sag an mod den danske distributør Sandrew Metronome.

Foto: Lars Aarø/Fokus

stadig ikke haft held til at gennemføre en aftale med Sandrew Metronome, og Hans Kristian Pedersen henvendte sig igen til Konkurrencestyrelsen. I et brev dateret den 6. september 2000 lover Sandrew Metronomes salgsdirektør, Thomas Lohse, at selskabet vil tage initiativ til yderligere dialog med Laserdisken, og styrelsen vælger endnu en gang at lægge sagen på is, da Sandrew Metronome tilsyneladende ikke har valgt den ulovlige leveringsnægtelse.

Men det er stadig ikke lykkedes for Laserdisken at købe Sandrew Metronomes film i Danmark til den samme pris, som konkurrenterne giver.

– Vi skal betale mere end de forhandlere, der ikke sælger importerede film fra region 1, og det er jo ulovligt. Men vi har svært ved at overbevise Konkurrencestyrelsen, siger Hans Kristian Pedersen.

Konkurrencestyrelsen oplyser, at den ikke kan gribe ind over for distributøren, hvis der ikke foreligger dokumentation for, at denne har handlet i strid med konkurrenceloven.

– Vi kan ikke stille noget op, når vi ingen beviser har, siger jurist Line Hell Hansen.

Indrømmer blankt

Til gengæld lægger Thomas Lohse ikke skjul på Sandrew Metronomes strategier på området, da PC World besøgte selskabet i Valby ved København.

– Det er ikke sjovt for os at se, at de film, som vi har rettigheder til, bliver solgt af mere eller mindre obskure kanaler. De, der selv importerer region 1-film, har vi ingen samhandel med. Hvorfor skulle vi skyde

penge i de butikker med rabatter og markedsføring, når de sælger vores produkter, som de har købt i USA? Det er ikke i vores interesse, siger Thomas Lohse.

Han erkender dog, at det er i strid med konkurrenceloven og fortæller derfor, at der er en metode til at omgå det problem.

– Vi skal jo handle med dem ifølge loven, så de kan købe vores film via vores distributionsselskab til vejledende udsalgspris (avancen falder bort, red.). Alt efter, hvilken type kunde man er, har man et specielt forhold til os, og det gælder blandt andet priser, siger Thomas Lohse og indrømmer, at Sandrew Metronome har en mere offensiv og aggressiv holdning end de andre distributører i Danmark.

Styrelsen rykker ud

Konkurrencestyrelsens jurist, Line Hell Hansen, oplyser, at det er ulovligt at indgå aftaler, der har til formål at begrænse konkurrencen ved for eksempel at anvende ulige vilkår over for handelspartnere, som derved stilles ringere i konkurrencen.

– Vi vil nu i Konkurrencestyrelsen, på baggrund af de nye oplysninger om Sandrew Metronome, tage initiativ til at få det ulovlige forhold bragt til ophør, siger Line Hell Hansen.

Jakob Stegelmann, der er vært på DR TV's Troldspejlet og meget interesseret i film, mener, at balladen angående import af film fra region 1 i sidste ende kommer til at skade forbrugerne.

– Det skal nok lykkes for filmselskaberne og deres distributører at irritere brugerne. Det er ikke gavnligt for mediet, at kunderne skal koncentrere sig om regionskoder og lignende. Jeg synes, man kan sammenligne

MERE PÅ WEB:

Konkurrencestyrelsen:

www.konkurrencestyrelsen.dk,

Konkurrenceloven:

www.konkurrencestyrelsen.dk/konkuromr/index.htm

sagen med bøger. Forestil dig, at man ikke måtte købe og læse bøger, der var trykt i USA. Det er jo bizart, siger Jakob Stegelmann.

De danske distributører er enige og vil ikke længere finde sig i den behandling, de får hos Sandrew Metronome. Flere forhandlere overvejer næste skridt i en sag, hvor de efter alt at dømme har svært ved at finde opbakning, selv om de har loven i ryggen.

– Vi vil ikke acceptere den behandling, vi får af Sandrew Metronome, så vi overvejer at lægge sag an i nær

fremtid, siger direktør Poul Thyregod fra Multi Media Proshop.

Også Laserdiskens Hans Kristian Pedersen vil foretage endnu en aktion i kampen om retten til at følge dansk lovgivning.

– Jeg har forgæves forsøgt at få myndighederne til at tage sig af sagen, og det er ikke lykkedes. Blandt andet derfor arbejder jeg på en bog

om den hæmmede konkurrence i Danmark og det følgende høje prisniveau. I øvrigt vil vi fremover købe de film, som Sandrew Metronome distribuerer, af andre kanaler og så dumpe priserne. Så ender kunderne alligevel hos os, selv om Sandrew Metronome gør, hvad de kan for at forhindre det, siger Hans Kristian Pedersen. ■

VERDENS 6 REGIONALKODER

Nogle forhandlere sælger helt lovligt dvd-film fra andre regioner end den europæiske, samt afspillere, der kan afspille alle regioner. Filmselskaberne har netop lanceret et nyt kodesystem, der hedder Regional Code Enhancement (RCE). Det skal gøre det mere besværligt at afspille film på disse kodefri afspillere. Et stykke software på dvd-skiven spørger så at sige afspilleren, om den er

beregnet til region 1. Når den kodefri afspiller svarer ja, undersøger softwaren så, om afspilleren også kan spille region 2. Hvis afspilleren svarer ja på mere end ét spørgsmål, nægter dvd-filmen at afspille. Teknologien er i princippet den samme, som når et stykke software under installering på en pc beder om en særlig kode. Taster man den forkerte kode, kan man ikke installere softwaren.

RCE er langt fra noget vandtæt system, og forhandlerne gør flere – fuldt ud lovlige – ting for at omgå dette problem. Blandt andet kan man ændre programmet i en

kodefri dvd-afspiller, så man skal taste en kode på fjernbetjeningen for at lave sin afspiller om til for eksempel region 1. Derved vil afspilleren kun svare ja på spørgsmålet om region 1, og den vil derfor kunne afspille filmen uden problemer.

Storfilmen *The Patriot* med Mel Gibson, der for nylig udkom i region 1, er en af de første film på markedet med RCE.